

Előfizetési árak:

Egész évre 10 firt — kr.
Félévre . 5 „ — „
Negyedévre 2 „ 50 „
Egy óra 1 „ — „
Egyes szám 4 kr.

Megjelenik mindennap,
vasárnap kivételével.

DEBRECZENI ELLENŐR

Szerkesztőség:
Széchenyi-utczal762.sz

Kiadóhivatal:
Széchenyi-utczal761.sz.

Hirdetések a legmérsékeltebb árszámítás mellett vétetnek fel.

A SZABADELVÜPÁRT KÖZLÖNYE.

Evviva Fiume!

Debreczen, július 1.

Dr. Bakonyi Samu a mai lapokban a következő közleményt teszi közzé:

To lunk ma is csak az emberi nyelv gyarlósága szerint adhat kifejezést érzelmeinknek. Azt az üdvözetet, melylyel testvéreinket fogadtuk mindennapivá tette a nyelvszokás, pedig mikor Fiumének kiáltjuk Debreczenben, hogy Isten hozta, egész lelkünk szólal meg e szép magyar köszöntés teljes igazsága szerint. Isten hozta őket, hogy lássák színről-szinre az igazságot, ösmerjék meg a magyart a maga egyszerűségében, szeretetének igaz melegében.

Isten hozta őket, hogy megítélhessék a hazugságok mesterségét, mely a magyar barbárság hírért világgá kürtöli; hogy szemébe nézhessenek a zsarnok magyarnak, ki elpusztítja, leigazza azokat, kik az elnyomás ellen a művelt világ segédelméért kiáltanak.

E pillanatban nem vethetünk számot magunkkal, hogy melyik érzés dagasztja jobban keblünket, a vendéglátó gazda öröme, vagy a nemzeti hála érzelme. E hogy fiunei testvéreink alkalmat adtak nekünk debreczeni magyaroknak valódi gondolkodásuuk, lelkünk megnyilatkozása. Azért, a mikor csak azzal a szóval köszöntjük őket, mint a melyikkel a magyar gazda rendesen fogadja vendégét: mélyen érezzük, hogy e vendéglátás messze jövőre kiható fontosságában, egy új korszak kiindulási pontját megállapító nemzeti jelentőségében csakugyan Isten igazságának tíze nyilatkozik meg, mely István koronájához, annak legdrágább gyöngyét örök időkre, elválaszthatatlanul fogja hozzá forrasztani.

Mert mi úgy érezzük, hogy szeretett vendégeinket nem az élvezetek vágya, nem az utazás gyönyörűsége hozza keblünkre, hanem hozza őket a hozzánktartozás erős érzése, hozza az ármánykodás hiábavalóságának fenséges tudása. Nem idegent jönnek ők látogatni, haza jönnek ők mihozzánk, hogy jövetelök bizonyosságot tegyen a világ színe előtt arról, mi szívöknek legdrágább büszkesége, hogy hazafi hűségüket a legmagyarabb Debreczen hazaszeretete sem multhatja felül.

Előttünk e bizonyosságra nincsen semmi szükség, mégis túlrad lelkünk örömeiben, hogy e tiltakozás fénye szerte üzi a hazugság ama sötétségét, mintha a magyar nemzet idegen ajku fiaival szemben csak a hatalom göggyét tudná éreztetni, mikor ime a legdicsőbb alkalmat szolgáltatják nekünk testvéreink, hogy őket becsülésünk, szeretetünk tiszta melegével szívünkre szoríthassuk.

Külső pompa ragyogásával nem kápráztatjuk vendégeink szemét, tudjuk is, hogy nem azt keresik közöttünk. A

miért közénk jöttek, azt nem is kell keresniök; szemeinkben, arczainkon ragyog szívünk, lelkünk igazsága, testvéri érzelmeink minden külső csillogásnál becsesebb hűsége.

Erős hitünk azért, hogy e pár szép nap elmúltával e látogatásban nyilvánuló lelkesedés nyomai nem fognak a szivekben elenyészni. Élni fognak azok itt a délibábos róna magyar szülötteinek és a magyar tenger olasz fiainak lelkében egyforma erővel, szikráit cselekvés tűzére fogja szítani a szerető anyaország és leghívebb leányainak erős akarata.

Hazugság az, hogy a magyar nemzet idegen ajku gyermekeit nyelvökből, kulturájukból kiforgatja. Az ezer esztendő magyar állam nem kíván egyebet, mint a maga jótevő uralmának elismerését, s midőn keblében nem túri meg az idegen törekvéseket, csak a történelem örök tanúságaival igazolja a magyar nemzet államalkotó erejét. Ez az a rágalmozott magyarosítás, a melyen belül egyformán fiaként szereti nemzetünk e haza minden polgárát. De ha igazságszeretetünk meg nem engedi is, hogy megkülönböztetést tegyünk idegen ajku testvéreink között: mikor olasz nemzetiségű honfitársainkkal szoritunk kezet, — legbensőbb érzelmeink lángja mégis magasabbra lóg, mert hiszen önkéntelenül ébred fel lelkünkben a multak megannyi büszke és gyászos emléke, mik az olaszt és a magyart a multban és a jövőre régtől fogva testvérré avatták.

A sötétben bujkáló ármánykodás, mely mindig csak a közös elnyomásnak tett szolgálatokat, megkísértette most is, hogy e mi testvéri ünnepünket rágalmaival megzavarja. Kik épp oly kevéssé jóbarátai a magyar nemzetnek, — mint Fiumének, elakarták hitetni, hogy mi, e nekünk önmagáért is annyira kedves látogatást a koronás fő elleni tüntetésre akarjuk felhasználni. Debreczenre szórták e rágalmskat, mely csak nem olyan régen üdvözölte falai között királya fölkezt személyét, az odaadó hűség és hagyományos ragaszkodás örökre emlékezetes nyilvánításai között. Debreczen ellen, amely mindig megtudta mutatni, miképpen lehet és miképpen kell a király iránti hűséget a nemzeti kegyelet és hála legszentebb érzelmeivel összeegyeztetni. Ha ma ebből a hálából is részt juttatunk fiunei vendégeinknek, kiknek olaszországi testvérei a legnagyobb élő magyar áldott emlékének alkonyát a vendégszeretet meleg fényével beárnyozták: ebbeli érzelmeink önkéntelen felcsillamlása semmi befolyással nem lehet meggyőződésünk erejére, mely Fiume és Debreczen népének e nagyszerű találkozásában a magyar haza és a magyar király iránti közös hűség örök időkre szóló megazilárdulását ünnepli.

Mi megnyitjuk lelkünket vendégeinknek, mi is nyiltan olvasunk lelkök legbensőbb érzelmeiben. Látjuk, tudjuk, érezzük, hogy eszméink, vágyaink, reményeink egy azon oltár tűzében lobognak. Ez oltár előtt, közös eszményünk az erős és igazságos magyar állam nagysága előtt áhitattal eltelve adunk hálát a nemzetünket annyi küzdelmes szenvedés között megtartó Istennek, hogy Debreczen puritán falai között egy szívvel-lélekkel kiálthatjuk testvéreink felé: Evviva Fiume!

B. S.

— **Belföldi hírek.** (Wekerle min. elnök) már legközelebb felszólítja a városi köz-munkák tanácsát, hogy a két Dunahíd felállítása miatt kellő kisajátítási eljárást azonnal indítsák meg s e célra három millió forintot bocsát a főváros rendelkezésére. Mind a két hidat tavasszal egyszerre építik. — (A pécskai kerületben) a min. tanácsossá kinevezett Gaál Jenő helyére Vásárhelyi László nagybirtokost választották képviselővé nemzetipárti programmal. — (A békülők) A függ. és 48-as pártból kilépett képviselők arra kérték fel Justhot, az anyapárt elnökét, hogy a kibékülő bizottságot ne öszzesse, de még a nyár folyamán válaszszák meg. — (A Ludovika akademián) 15.000 forintos alapítványt tett gróf Majláth György, Esztergom megye volt főispánja, melyet az alatta szolgált megyei és városi tisztviselők fia nyervehettek el. — (Gróf Bethlen földmívelési miniszter) e hó 8-án érkezett M.-Szigetre, hogy innen a Tisza és Taracz völgyén átutazva megtekintse a máramarosi rengeteg terjedelmű erdőségeket. — (Baross Gábor szobra) javára a gyűjtés összes eredménye 82,984 firt 63 kr.

— **Külföldi hírek.** (A német választások) végleges eredménye — az hogy megválasztottak 74 konzervatívot, 24 birodalmi pártit, 50 nemzeti szabadelvűt, 12 egyesült szabadelvűt, 24 szabadelvű néppártit, 11 délnémet néppártit, 96 centrupártit, 7 welfet, 44 szocialdemokratát, 19 lengyelt, 16 antiszemitát, 9 pártönkivüli-, 1 dánt, 7 elszási tiltakozópártit és 3 olyan elszásit, a kik támogatják a katonai javaslatot. — (Uj-Sidneyből) érkező hírek szerint az Elisabeth-hajó fedélzetén, melyen Ferencz Ferdinánd főherceg viládkörüli utját végzi, hatvan matróz lázba esett; a főherceg egészséges. — (Carnot) köztársasági elnök családjával Marlyba utazott; a közönség a pályaudvaron melegen üdvözölte az elnököt. — (A czár) Gyurics ezredest, a ki Sándor király trónralépésének notificatióját vitte Pétervárra, a Szaniszló rend nagykeresztjével tüntette ki. — (A belgrádi) hivatalos lap közzé teszi az Ausztria-Magyarországgal kötött kereskedelmi szerződés és állategészségügyi egyezmény beczikkelyezéséről szóló törvényt. — (Bismarck) Friedrichsruhéból érkező magán hírek szerint aggasztó beteg.

Papirszeletek.

(Mi csökönt Szatmáron? — A ki esőben szónokol. — Apponyi utazik. — Hercz. — Az a nagy b. ke. — Jelző a szélbalon. — Naiv eszperesek. — Tanárok.)

Az ország minden részéből özönlő bizalmi nyilatkozatok és az ellenzéki párt-bomlások napján, Szathmárt gróf Apponyi Albert

arra a meggyőződésre jut, hogy a kormány iránti rokonszenvek — csökkentek!

Hallotta ezt a nagy mondást K ö l c s e y Ferencnek a szathmári nagy piaczon levő szobra. Azt mondják, hogy a félszemére világtalan költő és szónok rögtön behunyta a másikat szemét is, mikor Apponyi két szem daczára is ennyire szemet huny az igazság előtt!

Avagy úgy készül Debreczenbe a nemes gróf, hogy a kormány érdemeihez — debreczeni szemet csinál?

Gróf Apponyi Albert zuhogó esőben szónokolt. Nem tette föl a kalapját, úgy ázott a beszéde alatt.

Ha már a szathmári 48-asok beálltak a nemzetipárti vezér diada-szekerének (ha ugyan diadal szekér) a tolásához, mindjárt el is anektálhatták volna számára a Kossuth-nótájából, hogy —

Valahány csöpp esik rája,
Annyi t á r c z a szálljon rája!

Apponyi Albert gróf nemzeti politikában utazik.

A hová azonban Apponyi még csak utazik, Wekerle oda már régen — megérkezett.

Mindamellet igaz, hogy Apponyinak Wekerlénél sokkal több érkezése van az — utazásra!

Hercz Kornél meghalt. Ezt a hirt hozták a minapi lapok.

Ha a táviró megczáfolja a hirt, Hercz még csak a haldoklásának perczeit — éli.

Es ha meghal — ez a fizikai halál hány erkölcsi halottra nézve hozza majd meg a feltámadást!

Addig (a Panama-pörben való felmentés daczára) a fél Franciaország együtt betegeskedik Herczcel.

Reinach, Hercz és Arton a bünösök, a többiek büszkén vághatják majd a Csiky Poprádjával a szemébe bárkinek, hogy:

— Hát mondoma már ki az urról valami törvénytészék, hogy becsületes ember?

„P a x!” mondá a hercegprimás Magyarországnak és a vallásfelekezetek mind bitorokra keltek.

„P a x!” mondá a turini pápa Eötvös-Ugron-Polonyiéknek és még inkább hajbakaptanak.

— „B ő s z b é k e d ű h ö n g c l u b b j a i n k b a n” — hangzik a dicső szélbalok bullettinje. —

Jelszó a szélbalon:

„Si vis bellum, para pacem!”

Milyen naiv urak is azok a szabadkai román kath. esperesi kerület esperesei!

Feliratilag üdvözlök a főrendiházat és Autnovics orsz. gy. képviselőt, a mért akcióit indítottak a kormány egyházpolitikai programja ellen.

Milyen naiv főtisztelendő urak ezek! De hát szükséges-e, hogy a macska feliratot intézzen a szakácsnőhöz, hogy szereti a szalonnát, a kutya a hájat, az egér a sajtoshoz, hogy kedvelje a sajtnak, a róka a háziasszonyhoz, hogy nagy barátja a baromfi tenyésztésnek!

Magától értetődő dolog és hiszen éppen

azért őrizi a szakácsné a macskától a szalonnát azért nem bizzák ebre a hájat, azért őrizzük a sajtot a macskától, tyukot és csirkét a rókától, a mért az állam őrizi a szabadelvű eszméket — az esperes uraktól!

A tanárok egynémelyike — kivált a fiatalabbja — úgy látszik csakugyan nagy virtust keresnek abban, hogy minél több ifjút megbuktassanak.

Egy-egy tavárocska úgy akarja szaporítani K. T ó t h K á l m á n „A tudomány mártýrjai” cz. könyvének példáit, hogy osztályának felét, egy vagy két-harmadrészét megbuktassa.

Csak hogy az említett tanárok igen fogatékos logikával dolgoznak ám!

Mert akinek a tárgyaiból a növendékek ily nagy hányadát kellett megbuktatni, az a tanár oly rosszul, oly csapnivaló módon tanított, hogy először őt magát kellene elcsapni és tőle megszabadítani a tanintézetet, melyben egyiptomi sötétséget terjeszt a tudomány fényé helyett!

Gasparone.

Befejezett tagosítás.

P.-Ladány, június 3.

Püspök Ladány községének életében jelentéktelen nap volt e hó 27-ike. A három év óta folyamatban volt tagosítás ugyanis ezen a napon ért teljeseen véget. Bámulatos azon türelem, melyet nagyságos Balogh Imre kir. táblai bíró ur ezen tagosítás folyamán — mondjuk ki őszintén, — a régi birtok állapotához esőkönnyösen ragaszkodó, a tagosítás eszméjével megbarátkozni, annak jelentőségét felfogni nehezen tudó némely birtokosokkal szemben mindig tanusított. Általában tudva van az, hogy a nép minden újítástól idegenkedik s csak is év-k múltán győződik meg a tagosítás áldásosságáról is, mikor már látja, tapasztalja, hogy okszerűbb gazdálkodás mellett, jövedelmét meg is kétszerezhetette. Nem is kerülte el táblai bíró ur figyelme semmi csekélység, tanított, oktatott mindaddig, a míg az aggályoskodást vagy fel nem világosította, vagy legalább meg nem nyugtathatta. Kezét mellére teheti, mert ugyis mint ember, ugyis mint bíró, megtett mindent, amit halandónak megtenni hatalmában volt.

A mi a ladányi tagosítás főbb momentumát képezi, fel kell említenem, hogy a tagosítás alá vett földeknek osztály alá vétele, a mult év őszén ejtetett meg, s hogy az azok elleni reklamációk érdemleges elintézését nyertek. E pontnál nem ajánlhatom eléggé a megyebeli több tagosítani kívánó községeknek azt, hogy ha az igazán áldásos tagosítás náluk is bekövetkezik, ne úgy tegyenek mint a ladányiak, hogy kiki csak a maga földjét reklamálja, hanem néznek utána, hogy más birtokos társaik földjük más dülökben más határrészekben hogyan és mikéint vannak osztályozva, s ha azok nem telnének meg a minta területeknek okvetlenül reklamálják meg azokat is, mert nem lehet e öre tudni hogy kinek kinek birtoka mely határrészen s hol fog kiosztatni, és ha ily módon károsulnának, csak is magukat okolhatják és egyáltalában nem a ménököket, annál kevésbé a tagosítást vezető bírót, mertha az osztályozás jogerőssé vált, azon többé, pláne mikor már a tagbirtokok kiosztva vannak, változtatni nem lehet. Itt, azon 76 reklamáció is, mely a birtok kiosztása után azon örv alatt adatott be, hogy a birtok terménnyisége nincs meg, mind arra volt vissza vezethető, hogy az osztályozás volt némi részben helytelen, pedig ezt a birtokos közönség által megválasztott nagy választmányi kebelétől kiküldött becsülő bizottság állapította meg.

Ennyit figyelmébe a többi tagosító községeknek.

Szerencse volt még e községre az is, hogy a tagosítást foganatosító Bíró ur, egy teljesen

érdektelen férfit, Berényi Gábor urat, Debreczen város egyik mérnökét nyerte meg hitelesítő mérnökül, a ki szintén mindent megtett, hogy az aggodalmaskodókat megnyugtassa, legutolsó \square ö l i g u t á n a számítván s mérvén minden egyes reklamáló birtokát, úgy hogy constatalhatta, hogy Lásbas Gyula működő mérnök oly tökéletes és jó munkát végzett, hogy minden egyes birtok, mely becsoldjuk alapján a térképen előtüntetve lett, az a természetben a legutolsó hajszálvonalig megtalálható volt. Dicséretére fel kell még hoznom Lásbas Gyula mérnök ur azon érdemét, hogy bár csak a mult év tavaszán fogadtatott fel a tagosítási munkálatra, már a mult év ősszel kiki a maga birtokán vethetett, és e hó 27-én a hitelesítés is megtörténhetett, melynek következtében táblai bíró ur ezen jól végzett munka alapján a minek többszörös kifejezését is adott, az összes birtokot minden egyes birtokosnak azonnal resignálta is.

Szép jelenet volt az, mikor az agg bíró a resignáció kimondása után kezeit áldásra emelve, a néptől — melynek üdvös boldogulást, anyagi előmenetelt kívánt meghatott szavak közben végleg elbucsuzott. Legyen jutalma azon tudat, hogy igaz és jó munkát végzett.

A tagosítás teljes befejezése alkalmából este díszes társaság gyűlt egybe a társaskör nagytermében vacsorára, melyhez a Magyarai testvérek szolgáltatták a pompás zenét. Felköszöntőket mondtak nagyságos Balogh Imre, dr. Boda Gyula Erőss Lajos és Szöllösi János urak. A kedélyes multság kivilágos kiviradtig tartott.

Baranyai Lajos
jegyző.

Fiume—Debreczen.

A tegnap esti 6 órai vonat szerencsésen körünkbe hozta fumei testvéreink kiránduló csoportját. Debreczen méltányolta a kitüntető látogatás szerencsésjét s oly fogadtásban részesítette az érkezőket, a mely szívből fakadott s tele volt jóindulattal és bensőséggel. A legjobb kedvben érkeztek meg, mert Debreczentől a legszebbet, legjobbat remélték s utjuk tele volt kellemes, kedves epizódokkal. Budapesten valóságos ovációk tárgyai voltak, sőt még Horvátországban is találkoztak egyes rokonszeny nyilvánulásokkal, a mi pedig bántólag hathatott volna a magyarok ölelésére siető Fiumeiakra, ezt a hatóságok tapintatos preventív intézkedései visszaszorították.

Az érkezés.

Leirtuk már az nap az előkészületeket, a melyekkel tegnap várták a debreczeniek Fiumét. Már öt óra előtt sűrűn hullámszik az ünneplő ruhába öltözött közönség a vasut felé.

A nők virággal kezükben, a mit majd a fumeiek utjára s kocsijába szórnak.

Kocsik robognak, díszes magán fogatok, egy és két fogatu berkocik a pályaudvar felé. Odakünn Körner Adolf tanácsnok vezetése alatt bizottság serénykedik, hogy rendbe állítsa a fogatokat, Dr. Burger Péter orvos, dr. Könyves Tóth Mihály polgármesteri titkár és Szilágyi Imre városi hivatalnok segédkeznek neki.

Minden kocsit póznára szögezett számos táblákkal látnak el. Könnyű lesz így eligazodni a kocsitömegben; gyorsan el lehet így helyezni az ugyanazon számot viselő vendéget.

Jönnek a nemes város fogaton is, a hires ötös fogat meghozza Simonffy kir. tanácsost és polgármestert, kit utközben megjeleneznek. A prüsszögő paripákat izmos karu kocsis tartja féken. Díszbe öltözött városi hajduk, forgós csákovály, czimeres tarsolylyal.

Hamar megtelik az indulóház is, — a folyosó, a perron, hová csak azok léphetnek be, akik jeggyel vannak ellátva. Ezt pedig csak a rendező bizottság kék-sárga jelvényt viselő tagjai és a házigazdák kaphattak. Nagy közönséget nem lehetett bebocsátani az indóházba. Kü-

lönben
órakig
fenyeg
felől
minder
a zápo
karcsu
aggoda
mossa
kező ü

a bőri
kirtar
sűrű t
az „A
sűrű h

ablako
igen c
hölgye
A
tért h
kordon

jelent
üzletve
dr. W
Albert
Balog
Sándor
Fülöp,
Arthur
Vért
Imre,
ra há
képvis
Simo
Ujfal
vős K
zsef,

Joó I
H
ő válog
kat; v
tát ta
részere

H
hogy a
Élénk
ifjak k
kir. tar
V
zés szá
előtte
fumei
lobogta
testvére
szotta,
az élje
vel mig
czekig

A
szives,
czeniek
M
maguk
egylet
tották:
Debrec
beszéd

Is
Magyar
a szép
Ig
rosnok
midőn
Fiumét
retettel
gal, sz

Ig
meleg é
rint a r
semmité
É
szerencs

lőnben támadt volna roppant chaosz melyből órákig nem lehetett volna kibontakozni. Ez alatt fenyegetően emelkedtek mind a négy világtáj felől a haragos fellegek, — hogy szinte minden pillanatban várható volt, mindjárt ömlik a zápor. Sebes szél himbálta meg a pályaudvar karsu oszlopaira szegezett lobogókat. Mindenkit aggodalom és mély sajnálkozás fogott el, hogy mossa el az eső ezt a páratlanul szépeket ígérkező ünnepélyt.

Mégis, ezer szerencse, — megmenekültünk a bőrig ázástól. A közönség bizott rendületlenül, kitarított söt. nőtton nőtt végit érni alig akaró sűrű tömeggé, — hosszú eleven sorfallá, mely az „Arany-Bika“ szállodától a vasutig nyüzsgött sűrű hangya bolyként.

Néhol a háztetőkön is voltak nézők, az ablakok — mint p. o. a főtéri Weisz-család igen csinosan dekorált lakásán, az ablakokat hölgyek lepték el, kik kendőiket lengették.

A pályaudvar előtt rendőrök tágas üres tért hagytak, — mely körül tüzoltók vontak kordont.

A perronon közéletünk sok kitünősége jelent meg. Egymásután jöttek: Ságy Gyula üzletvezető, Váczy János, Lengyel Imre, dr. Wolafka püspök, Sárváry Gyula, Kiss Albert, orsz. gy. képviselő, Csanak József, Balogh Ferencz, K. Tóth Kálmán Fekete Sándor, Márk Endre, Zádor Lajos, Geréby Fülöp, Sesztina Lajos, Komlóssy Arthur, Csiky Lajos, dr. Kovács Sándor, Vértessy István Zöld Mihály, Simonffy Imre, Fetter felügyelő, Buzás Elek, Ábrahám László, dr. Király Ferencz orsz. gy. képviselő, Balogh Imre kir. táblai bíró, Simonffy Gyula, nyug. houvéd alezredes, dr. Ujjfalussy József, Vértesi Arnold, Eötvös K. Lajos tanfelügyelő, Kernhoffer József, Berger Henrik, dr. Kemény Mór, Joó István, id. Tüdős János.

Harmath Gergely is kivezényelte az ő válogatott kalauz-gárdáját, csinos fiatal urakat; valamennyi izléses, szép nagy virágbokréta tartott a kezében — a fiúmei hölgyek részére.

Hat órákor jelentette Ságy üzletvezető, hogy a fiúmeiek vonata már a vészjelzőnél van. Élénk mozgalom támadt erre. A virágbokréta ifjak két sort formáltak, Simonffy Imre kir. tan. polgármester a középre állott.

Valami kibeszélhetetlen zsbongó édes érzés szállotta meg a közönséget, mikor feltűnt előtte a guirlandokkal, zászlókkal feldíszített fiúmei vonat. Ablakaiból már messzire kendőlobogtatással üdvözölték Debreczent tengerparti testvéreink, a fiúmei zenekar a Rákóczit játszotta, — a debreczeniek ajkain is felharsogott az éljen, az evviva — zuggott elementáris erővel míg a vonat meg nem állott, azután is percekig míg vendégeink kiszállottak a vonatból.

A fiúmeieket látszólag meghatotta ez a szives, lelkes fogadtatás, — fiúmeiek, debreczeniek szemében öröm könnyek csillogtak.

Mikor a fiúmeieket mind leszállottak, — a magukkal hozott lobogókat a debreczeni dalegyet lobogójával egymást üdvözölve összehajtották: emelvényre lépett Simonffy Imre Debreczen város polgármestere s a következő beszédet mondotta:

Mélyen tisztelt uraim!

Isten hozta önöket kedves vendégeinket, Magyarország egyetlen tengeri kikötő városának a szép Fiumének lelkes polgárait.

Igen jól ismerjük már mi önöket, mint városunk jó barátait, mert hiszen 11 évvel ezelőtt, midőn az önök iránti bizalomtól vezéreltetve Fiumét tömegesen meglátogattuk: testvéri szeretettel s soha el nem felejthető elzékenységgel, szívesseggel fogadtak bennünket.

Igen jól ismerjük önöket, mint hazánk meleg érzelmű polgárait, kiket erős hitünk szerint a magyar haza iránti hű ragaszkodásukban semmiféle áramlat nem képes megingatni.

Épen azért már régen vártuk, s mostan szerencsés megérkezésük alkalmával nagy örö-

münket nyilvánítjuk, hogy velük ismét testvéri kezet szoríthatunk.

A bizalom és szeretet hangján üdvözöljük tehát önöket és a velük érkezett lelkes hölgyeket, városunk közönsége nevében s öszinte szívből kívánjuk, hogy fokról-fokra emelkedjék s virágozzék Fiume, mint a magyar korona igaz gyöngye, s hazánk bevehetetlen végvára az idők végéig; Önöket pedig kedves vendégeinket a magyarok istene — boldogságban — soká, de soká éltesse!

A fiúmeiek, debreczeniek többször éljenzéssel szakították félbe e beszédet, melyet polgármesterünk különös hévvel mondott el.

Utánna Fiume podesztája Ciotta a János, javakorbéli erőteljes férfi, tiszta olasz típusu ur válaszolt olasz nyelven polgármesterünk üdvözlő beszédére; noha mi debreczeniek nem értettük az ő nyelvét, még is éreztük, sejtettük, hogy kell reá éljent, evvivat kiáltani.

E beszédet különben Körösi Sándor fiúmei gymnáziumi tanár és a „Magyar Tengerpart“ szerkesztője magyarul is tolmácsolta következőleg:

„Mélyen tisztelt Uram, Szeretetre méltó hölgyeim! Fogadják szívből jövő köszönetemet azon szives és lelkes fogadtatásért, melyben minket részesítettek. Fogadják Fiume városának testvéri, hazafias üdvözlését, amelynek átadásával városunk bennünket megbizott. Midőn ezen szép és magyar városba bevonulunk, nem éreznük magunkat idegeneknek, még pedig két okból nem; először, mert mindannyian egy és ugyanazon közös szeretett hazának fiai vagyunk, másodsor, mert mi már jó ismerősök vagyunk. Több évvel ezelőtt egy előkelő debreczeniekből álló díszes társaság szerencsétlenné a tengerparti utat látogatásával és ott szoros barátsági viszonyt kötöttek. Örvedetes érzéssel hat reánk annak tudata, hogy most e baráti köteléket megújíthatjuk, azt a köteléket, mely Fiume Magyarországhoz való tartozásának megrendítenetetlen jelképe. Ezen szavai ha más nyelven ejtődtek is ki, mint a mit a szép magyar Alföldön rendszerint hallani szoktak, öszinte szív mélyéből fakadtak, s azonnal megértjük egymást, ha a fiúmeiekhöz fordulok és felszólítom őket, hogy kiáltások velem együtt: „Éljen Debreczen városa! Éljen a haza!“

Körösi beszéde után Dall' Asta Szaniszló a fiúmei küldöttség vezetője lépett elő és gyönyörű virág csokrot nyújtott a fiúmeiek nevében Simonffy Imre kir. tan. polgármesternek. E csokrot a figyelmes fiúmeiek polgármester urunk nevének hozták.

Majd Duzóczy Mariska kisasszony szép babér koszorút a város színeit viselő színekkel tett Debreczen város közönsége nevében a fiúmei magyar dalos kör lobogójára, viszont Körösi Sándor tanár a fiúmei hölgyeknek Gelléti Miklós alpolgármester neje által hozott pompás koszoruját tette a debreczeni dalegyet zászlójára. Minden fiúmei hölgynek virágbokrétaival kedveskedett a rendezőség.

E köszönős üdvözlések után jó félóraig tartott, míg a házi gazdák számok segítségével megtalálták vendégeiket és kocsikok elhelyezkedhettek.

A bevonulás.

Erre megindult lassu tempóban a menet. Ünnepélyes, királyi bevonulás volt ez — ujjongó diadalut. Elöl haladt a fiúmei polgári zenekar. Azután két kocsi, egyikben hatalmas vörös-sárga-kék lobogót emeltek, — Fiume város zászlóját. — nemzeti színű szalagokkal s rajta ez a felírás:

A koszoru szalagján; „La gitanti Fiumani.“ A másik szalagon: „Anno 1893.“ A zászlón: „Viva Debreczen 1893.“

A másik kocsiiban volt a fiúmei magyar dalos-kör zászlója. Azután következett a város ötös fogata, melyben Ciotta podeszta ült Simonffy Imre polgármesterrel, és utánna több mint száz kocsi.

Míg a bevonulás tartott a városházához, — csaknem fél óráig, harmincezer embernek az ajkán nem szünet meg az éljenzés.

Minden vendéget külön megéljenzettek. — Éljenzettek a félig épült házakon levő egyének is, férfiak kalapemeléssel, nők kendő lobogtatással üdvözöltek, a fiúmeiek nem győzték viszonzni a kifogyhatatlan szives, lelkes üdvözlést. — A fiúmeieket valóságos elárasztották virággal, — különösen az első kocsiiban ülőkre zápor módjára hullott a virág.

A városházán.

A menetet a városháza előtt szintén impozáns tömeg várta s ugy a kocsihoz hozott lobogókat, mint az érkező podesztát és a polgármestert dörgő éljenzéssel fogadták. Ekkor a kocsirol leszállva, adta át Ciotta podeszta városnak a fiúmei közönsége által ajándékozott lobogót, melyet Simonffy kir. tan. és polgármester meleg köszönő szavak kíséretében vett át a város nevében.

Ezután Simonffy polgármester kezében a csokorral Ciotta podesztát több előkelő fiúmei és debreczeni egyén kíséretében fölvezette a nagy tanácsterembe, hol Simonffy Imre polgármester neje várakozott egy előkelő hölgy társasággal.

Simonffy polgármester itt Ciotta podesztát bemutatta nevének s a hölgyeknek, ki ekkor már személyesen adta át a fiúmei kirándulók ajándékát képező pompás bokréta.

A csokor a Szent-Királyi Tivadar városház alatt levő díszmü áru üzletének rényes kirakatában van közszemlére téve. — A gyönyörű és óriási nagyságú csokorban a Marechal-rózsa és tuba rózsa uralkodik, közben szintén pompás példány szegfűvel és viclával; a csokorból apró rózsá guirlandok hullanak az alul imitált gyoporról diszített selyem atlasz csipke manchettevel. Egy-egy szalag, alul nehéz selyem rojtjal diszítve, a csokorral együtt 2½ méter hosszú s anyagi szélességű. A fehér selyem szalagon felül Debreczen, alul Fiume város címere látható művészi kivitelben, közte a következő Fiume színeiből, izléssel kombinált felirással:

„J Gilanti di Fiume. Ad' illustrissima consorte del Borgomastro di Debreczen. Emérico Simonffy.“

A másik vörös szalagon: „30. giugno 1893.“

A bemutatások s a csokor átadása után Ciotta polgármester a „Bika“ szállodába levő lakására tért hova Simonffy polgármester is elkísérte őt.

Az ösmerkedési estély.

A legnagyobb részt kitünően sikerült elszállásolásért ugy a bizottságot, mint az ifju kalauzokat különös dícsérettel kell felemlítenünk.

A mint a fiúmei hölgyek és urak rövid pihenőt tartottak, ki kocsin, ki gyalog a Margit-fürdőbe a banket színhelyére siettt.

Erről nem mondhatjuk el, — hogy ugy sikerült volna, a mint tiszta szívből óhajtott volna mindenki. A rendezőség számított, hogy a parkban fognak teríteni, a permetező eső miatt azonban a terembe kellett vonulni. A fiúmeieket és debreczenieket külön ültették s így éppen az ismerkedés maradt el. Előre látható volt különben, hogy 300 vendéggel legalább is ugyanannyi debreczeni jelenik meg, holott a teremben 350—400 ember foglalhat kényelmesen helyet. Innét történt, hogy a vendégek közül még a hölgyek egy része is a mellékhelyiségekbe szorult, némely asztalnál bőségesen, más-hol pedig igen fogyatékosan jutott enni és inni való, bár mindkettő jó és izléses volt. A terem kis színpadán a Magyar testvérek játszottak s kivált a Rákóczy-induló s az olasz himnus előadása részesült frenetikus tetszés-zajban.

Jelen voltak a fiúmeiek csaknem teljes számmal, városunk hölgyei és notabilitásai közül igen sokan s időközben megérkezett gr. Dégenfeld József főpán is, ki ez alkalom kedvéért sietett vissza Debreczenbe. Az érkező Ciotta és Simonffy polgármestereket hatalmas „Evviva“ és „Éljen“ kiáltások fogadták.

A vacsora menüje a következő volt:

Vegyes szelet borsóval stb.
Rétes, crémel és meggygel.
Liba, ruca sült, compóttal.
Fehér-vörös bor.
Savanyu viz, sör.

Első szónoknak Vértesi Arnold emelkedett föl s a következő beszédet mondotta:

„Örömmel üdvözljük önöket, a magyar tengerpart derék hazafiak lakosságát itt a nagy magyar alföld síkján, hol leghivebben megőriztük ősi szokásainkat s ezek közt az ősi vendégszeretetet azok iránt, kiket igazán szeretünk, igazán tisztelünk.

S lehetnének-e kedvesebb vendégeink mint önök, kik oly messze földről jöttek hogy rokonszenvíket tanusítsák irántunk?

Emlékezetes marad ez a nap Debreczen város társadalmi életében, midőn egy régi vágyunk teljesült s baráti kezet szoríthatunk önökkel.

Tíz éve várunk már ez alkalomra, hogy legalább némi részben viszonyozhassuk ana szives fogadtatást, melyben önök a mi polgártársainkat részesíteni méltóztattak; tíz éve annak, hogy egy debreczeniekből álló nagyobb társaság meglátogatta az Adria gyöngvét a szép Fiumét s midőn visszatértek csoda dolgokat meséltek nekünk a szive ségről, a szeretetről, melylyel őket elhalmozták Fiume polgárai, s a ragaszkodásról, melylyel e magyar hazán csüggenek, a fáradhatlan tevékenységről és szorgalomról, melylyel a magyar kereskedésnek utat törnek a tengeren, a virágzó városról, mely az Adria partján a magyar állam-esszme erős oszlopa.

A lelkesedés, melylyel az önök szép városáról megemlékeznek mindazok, kik ott jártak, lelkesedést ébreszt minden magyar szívből. Úgy tekintünk önökre, mint a magyar állameszme nemes harcosaira az idegen fajok közt ott távol az Adria partján. Úgy üdvözljük önöket itt ma, mint testvéreket, kiket csak a nyelv választ el tőlünk, nem az érzés.

Nyolczszáz kilométer távolság áll Debreczen és Fiume közt, de szíveink közt nincs sem mi távolság. Együtt dobognak azok, jó és balsorsban egyaránt, a szeretet kapcsával egybe-kapcsolva. Jöhet bármily idő, hű testvérei maradunk egymásnak. Fiume és Magyarország örökre elválaszthatatlan.

Legyenek önök üdvözöltek. Éljen Fiume! Éljenek a lelkes fiúmeiek!

A szép toast után következett Dall' Asta, a kirándulás vezetőjének olasz pohárköszöntője, a melyet szintén Körösy Sándor tanár és szerkesztő tolmácsolt. Dall' Asta ur előrebocsátotta, hogy az ő mezállapodásuk az volt hogy ez este nem fognak szónokolni. Meg is maradnak volna elhatározásuknál, ha Vértesi Arnold nem üdvözölte volna oly szívélyesen a messze földről érkezett fiúmeieket. Mindenekelőtt úgy vélekedik is, hogy Debreczen és Fiume között nincsen távolság, a midőn hazaszeretetről van szó. Fiume szíve éppúgy el van telve hazafisággal, mint Debreczené. Elragadtatását fejezi ki a tapasztalt páratlan fogadtatásért. Szíve mélyén őszintén érzi azt, a mit szóval kifejezni nem lehet. Szavait Debreczen éltetésével végzi, a mire ismét az „Evviva-k” és „Eljének” riadó vihara barosan föl.

Ezután a társaság egyrésze tekintettel az út fáradalmaira ugyszintén a kora reggeli fölkelést igénylő hortobágyi utra — oszladozni kezd. Mikor azonban reggel a pompásan szervezett s gyönyörűen működő fiúmei városi zenekar (és ez a városi zenekar most éppen például szolgálhat a Debreczenben fölmerült hasonló terveknél) riadója reggel 5 órakor felharsant, ki ki talpra állott, az s indóházban a két podesta bátran elmondhatta Schiller után.

Megolvasván a drága fölket,
Mind, mind együtt találja őket!

A vacsora alatt két távirat érkezett gróf Batthyány Tivadar, fiúmei országgyűlési képviselőtől, a melyek közül az egyik Simonffy Imrénének kir. tan. és polgármesternek czimeztetvén, így hangzott:

„Fiume polgárainak mai testvéries ünnepe, melyre sajnálatomra személyesen el nem jöhetvén, lelkiileg csatlakozom Fiume derék és mindenkor igaz magyar hazafiak polgáraihoz és velök egyesülve fejezem ki nagyságod és Debreczen összes polgárai iránt érzett legmelegebb tiszteletemet, kiváló nagyra becsülésemet és hazafias üdvözetemet.”

A másik, Dall' Asta urnak szóló sürgöny tartalma a következő volt:

A mi kedves debreczeni testvéreink és bonfitársaink közé érkezésök pillanatában Önnek és az összes fiúmei kiránduló hazafiaknak legszivesebb üdvözetemet küldöm s önökkel egyesülve kérem önöket sziveskedjenek az én nevemben is üdvözölni kedves debreczeni polgártársainkat.

Eljen Debreczen! Eljen Fiume!

A Hortobágyon.

Reggel fél nyolcz órakor a Hortobágyi pusztára, a magyar alföld sokszor megénekelt páratlan síkságára vezettük ki a mi kedves vendégeinket. — A külön vonat csupa I. II. osztályú kocsikból állítottatott össze, s vendégeinkkel együtt közel félezeren indultunk a 45 kilométernyire fekvő híres pusztára. — Talán egyetlenegy fiúmei se maradt le, — hiszen ez volt a debreczeni látogatás legérdekesebb része. Több debreczeni notabilitás kísérte vendégeinket: gróf Dégenfeld József főispán, Simonffy Imre polgármesterrel együtt. — A rendezést a gazdasági tanintézet ifjai teljesítették a gazdasági egyesület tavalyi jubileuma alkalmával szerzett tapasztalatok alapján nagy tapasztalattal.

Alighogy elhagytuk Balmazújvárost, — melyen túl kezdődik a mértődekre terjedő puszták, ahol már a látóhatárt csak szörvénnyesen fekvő tanyák, sötétlő szélfogó erdők, fehérülő iramok, ágaskodó kutágások szakgatják meg. Kíváncsian toltuk a kupé ablakaihoz a karcus, kopár, égbe meredő sziklákhoz szokott fiúmeiek. — Csodálatosnak rúnt fel nekik a végtelen puszták, vonat dübörgésétől riadó nagy juhnyájával, nyugodtan legelő szarvasmarhacsordáival. Ilyen zöld tengert és a eg-lőnek zöldelő tengerét az ő kékülő tengerükhez szokott szemük soha nem látott egy csomóban ennyi legelő lábas jószágot.

A debreczeni kísérők alig győzték megmagyarázni és tolmács nélkül adni meg a nekünk naivnak tetsző sok kérdészködésre a felvilágosítást.

Csak a csalfa délibáb játékos tündére nem akart mutatkozni. Adria sellőihöz szokott kíváncsi szemeknek ez lett volna legérdekesebb, legbübbajosabb látvány.

Hiába! eső után, mely ezüstös vizerekkel öntötte be a Hortobágyt szikes mély déseit levegőt lehűtő hűvös párologással tölti be a bárány felhőkkel ölelkező síkságot, — nem izzik át a levegő annyira, hogy délibáb képződhetnék, nem űzi csalfa játékát a bámuló tengerparti lakókkal. De ujjonganak vendégeink annak az imbolygó, hamiskodó levegő játéknak is, mely vízbe merüléssel fenyegeti a hamisan távolról kékülő elepi tanyákat és szélfogó csernyéket.

A gykori esőzésektől smaragd színbe öltözött, baján zöldelő hortobágyi pusztára, melynek árokkal jelölt határát Váczy János gazdasági egyleti elnök vonatta végig beértünk ez alatt. A határ ároktól nem messze, csak 9 kilométernyire volt már az állomás, meg a híres hortobágyi csárda.

Gyorsan tüntek el szemünk elől a merinó juhnyáják, a Hortobágy folyónak innen eső tágas legelőin.

Kilencz órakor robogott be vonatunk a hortobágyi állomásra, ahol a pusztai pásztorok, környékbeli lakosok nagy tömege várt minket riadó éljenzéssel. A fiúmeiek persze csodálkoztak, honnan került ennyi ember a puszták közepére, ahol alig látni emberi lakot, falu-vasos tornyát pedig egyetlen egyet sem.

A pályaudvar épületei lobogókkal, — zöld galyakkal volt gazdagon díszítve s a mint leszállottunk, a város gazdasági ügyének intézője, Király Gyula városi első aljegyző üdvözölte a kiránduló vendégeket.

„Sirt az ég egyik szemével, a másikkal meg nevetett, — kezdte ő a beszédét — czélozva arra, hogy tegnap kissé megpaskolta az eső fiúmei vendégeink bevonulását — s nevet most, hogy gyönyörködni látja őket, tengerparti lakosokat, a legmagyarabb, legköltőibb puszták szépségeiben. — Végül biztosítja vendégeinket, hogy itt a puszták közepén is, ép oly szives, magyaros

vendégszeretettel láttatnak, mint bent Debreczenben. Legyenek üdvözölve igaz magyar szívvel a Hortobágyi pusztán!

A lelkes hangon elmondott üdvözlés után, Simonffy Imre polgármester Király Gyulát, a magyarba öltözött Farkas Albertet és az állatorvosokat bemutatta Ciotta podestának. Dall' Astának és Gelletich alpolgármesternek. E közben a fiúmei zenekar rázendítette az „Evviva-Debreczen” című indulót, melyet Adomó zene-mester szerzett.

Megérkezés után a pályaudvar zöld galyakkal feldíszített raktár épületében gazdag villásreggeli következett — melylyel a város vendégeit meg fiúmei vendégeinket. Volt ott bőven konyak, szerémi szilvórium, szalámi, sonka, pörccz, pörkölt, gulyás hus, perecz sütemény, finom asztali bor, a hölgyeknek kávé. A lelkesedés kölcsönösen mindkét részről gyakorta kitört rövid, szívből jövő felköszöntőkben. — A fiúmeiek Debreczent, főispánunkat és polgármesterünket, a debreczeniek Fiumét, Ciottát, és Dall' Astát és Gelletichet éljenzték, köszöntötték fel. A fiúmei zenekar többnyire magyar darabokat játszott.

Villásreggeli után gyalog a közeli vásártérre vonult a társaság, ahol Király Gyula bemutatta a város törzsménesét és törzsgulyáját, majd a hidon túl a csikótelepet, melyben pályafogással csikó fogás volt és az 1500 drbból álló Macska-telki tinógulyát. Mindez természetesen szokatlan, soha nem látott mutatvány volt a fiúmeieknek.

Tizenegy órakor az állomáson túl, a Bivaly halomnál csikós és juhász verseny következett.

A csikós versenyre 10 csikós jelentkezett, a távolság volt 1000 méter, a juhász verseny né pedig 9 juhász vett részt. A versenyt Farkas Albert és Rácz Gábor külső utmester rendezték.

A verseny élénk érdeklődéssel találkozott, a díjakat szép fiúmei nők osztották ki, név szerint Lenacz Mariska, Cretich Mairld, Bartsch Sarolta, Derenchini Marella, Sponza Anna, Napoleone Carolina, Brelich Perina, Bartsch Emilia urhölgyek és kisasszonyok.

A csikós versenyben díjakat nyertek sorrend szerint: Pecze János (az öreg Pecze fia) Bujdosó István (az öreg Pecze veje), Simon József és Hajas István, a juhászversenyen pedig: Jenei Péter, Jenei József (testvérek), Juhász György, Pinczés János, a kik a díjakat viharos éljenzés mellett, tisztességtudóan vették fel.

Ezzel ki volt merítve a hortobágyi kirándulás programja. Pont 12 órakor megindult a vonat. A hortobágyiak lelkesen éljenztek, egy szál falusi cigány huzta, a fiúmeiek Debreczent éljenzték.

Haza jövet vendégeink egymás között elragadtatással beszéltek a debreczeniek felejthetetlen vendéglátásáról.

Úgy nyilatkoztak, hogy ez a Hortobágyi kirándulás egy édes álom. Vajh! lesz-e vége?

A visszafelé jövő vonaton kedves vendégeink maguk közt gyűjtött indítottak meg, hogy e látogatás emlékére a debreczeni szegények javára 500 korona alpitványt tegyenek. Megérkezéskor a pályaudvarban és az utcákon, valamint az uton is mindenütt, — a lakosság tömegesen, lelkesen üdvözölte a fiúmeieket.

A bankett.

Délután 3 órakor a város által rendezett ebédre gyűltek össze vendégeink a Bika dísztermében. Kíséretükben városunk lezelőkelőbb társasága gyűlt össze. A fehér asztalokat 420 személy ültetették körül, mire az ebéd villámló, menydörgős időben, szakadó záporban megkezdődött, félnegy óra is elmúlt.

Az étáp következő volt:

Fehér csiga leves.
Bélszín-sült borsóval stb.
Liba és borjú cotelett
Creme rizs felúj.
Fagylalt.
Fekete kávé.

Borok:

Ermelléki ó bor, Bakar, Egri vörös,
Szomorodni.

* A kolera. Alexandriából érkezett jelentések szerint, a kolera Mekkában is borzasztóan pusztít. Az egész városban alig van ház, a hol kolera-megbetegedés nem történt volna. Egész családok esnek a járványnak áldozatul. A holttestek rakásokban fekszenek az utcákon s nincs a ki eltakarítsa őket. Ennek dacára folyton újabb zarándok-csoportok érkeznek Mekkába.

* A szénbányák kiaknázása oly kérdés, mely a modern ipart a legnagyobb fokban érdekli. A porosz közmunkaminiszter által elrendelt tanulmányok eredményeként kint, hogy Európában — ide nem értve Oroszországot és néhány kis államot — a szénbányák Ausztria-Magyarországban fognak kimerülni, azután Franciaországban és Belgiumban és pedig legkésőbb 500 év múlva. Angliában és Németországban fog ez eset legkésőbb beállani. — Szerencsére azonban a folyók és vizesékek, valamint a szél erejének jobb kihasználása újabb időben mérsékelni fogják a szénfogyasztást.

Közgazdaság.

A t. gazdaközönség figyelmébe!

Az aratás ideje közeledvén, a t. gazdaközönségnek érdekében áll, hogy a budapesti gabona-tözsde-n előforduló irányzatról és árfolyamokról gyors és pontos értesítést nyerjen.

Gyenes és Balog budapesti gabonabizományi cég szívesen szolgál lapunk t. előfizetőinek és olvasóinak díj és portómentesen napi jelentésekkel, a melyek azon előnnyel bírnak, hogy naponként Budapesten este 5 órakor a vasutnál adatnak fel, és így t. olvasóink azt már másnap reggel megkapják és ez által előbb értesülnek az üzlet lefolyásáról, mint a napilapok útján, melyek csak másnap reggel adatnak fel.

Felhívjuk tehát t. előfizetőinket és lapunk t. olvasóit, hogy a kik ezen jelentésre igényt tartanak, szíveskedjenek ebbeli kívánságukat vagy lapunkhoz betérjeszteni, vagy egyenesen a fenti céghez (Nádor utca 6.) fordulni.

* **Bomladozó szövetkezet.** A gazdák és iparosok általános hitelszövetkezete Budapesten hetedik évi rendes közgyűlést tartott. A közgyűlés megtagadta az igazgatóságtól a fölmentvényt, nem hagyta jóvá a múlt évi zárszámadásról szóló mérleg és bizottságot küldött ki az elszámolásra s a szövetkezet vagyonának a vidéki fiókok között való méltányos felosztására, a mivel azt is kimondotta, hogy a felügyelőség iránt nincs bizalma. A választáson a volt igazgatóság tagjait Papp Elek országgyűlési képviselő kivételével mind elbuktatták.

Érték tözsde.

(A debreczeni „közgazdasági bank részvénytársaság” közlése 1893. június 30-án.)

Államadósság:	
Magyar aranyjárdék 4%	115.80
„ vasuti beruházási kötvény 4 1/2%	124.—
„ koronajárdék 4%	94.55
„ regále váltásági kötvény 4 1/2%	100.75
Osztrák aranyjárdék 4%	115.80
Egységes állam kötvény 4 1/2%	97.70
Tisza-szegedi 4%-os nyeresémsorsjegy	141.—
Részvények:	
Magyar hitelbank részvény	409.25
Osztrák hitelrészvény	334.80
Magyar ipar- és kereskedelmi bank részv.	115.—
Sorsjegyek:	
Magyar jelzálogbank 4%-os sorsjegy	128.50
Osztrák földhitel sorsjegy 3%-os	115.—
Magyar vöröskereszt sorsjegy	13.—
Osztrák „ „ „	19.25
Olasz „ „ „	13.50
Bazilikai sorsjegy	9.10
Jó-sziv „ „ „	3.10
Pénzszemek:	
Cs. és kir. arany	5.75
20 márkás arany	12.13
20 frankos arany (Napoleon d'or)	9.82
Sovereigns	12.29

Irodalom—művészet.

* Ujlaki Antal. „Történetek a szürke világból,” tizenöt elbeszélésre hirtet előfizetési felhívást Ujlaki Antal, a Debreczenben is ösmert nagyváradi hírlapíró. Az előfizetési felhívás így szól: Ez év szeptember havában egy kötet novellát és novellat fogok közrebocsátani melyre felhívom a nagy közönség szives figyelmét. Jóakaratot és pártfogást kérve. A kötet Laszky Ármán nyomdajelölés kiadásában izléses kiállítással, 15 iv terjedelemben fog megjelenni. Előfizetési ára 1 frt (két korona), melyet czímre Nagyvárad „Szabadság” szerkesztőse kérek küldeni. Nagyvárad, 1893. július hó. Ujlaki Antal, a „Szabadság” se. gédszerkesztője.

Apró-cseprő.

* A hypnotista Tanár: „különös, hogy én minden nőnek zugerálhatom a magam akaratát, csak a feleségemnek nem!”

* Az alázatos szabó. „Meg fogja bocsátani méltóságod, szól a báróhoz Fibula szabó.” hogy jelenlétében fenn tartsam a gyűszűmet!”

Ah! a tavasz, remény, álom
Csak azért jő, hogy elszálljon!

A t a l a.

A mig dühöngsz, dulsz-fulsz üvölész
Kedves maradj a nép előtt;
De hogyha egyszerűen igazad van,
Ugy a te bünöd megbocsáthatatlan.

H e y s e n.

A lángész nem más, mint rendkívüli tehetség a türelemhez.

B u f f o n.

A föld minden gyönyöre csak mulandó álom.

P e t r a r c a.

* **Lángeszű emberek angolkórságáról** ír a Lombroso a Nouvelle Revue-ben. A híres olasz tudós tudvalevően annak a tanításnak egyik megteremtője, hogy nemcsak az elmebeteggek, hanem a nagyon kiváló lelki tulajdonságok is a testnek bizonyos elfajulásaihoz vannak kötve. A gonosztevők télszeg koponyája, rendestől elütő csontjaik, a fülük kagylójának rendhagyó formái annak az elfajulásnak nyilvánulásai, mely a leki állapotban is megbontja a harmoniát. Van, akit ez az elfajulás az örültség határára lök; van, akit arra készítet, hogy valamely gonoszított elkövetésével legyen az emberiség réme; van, a ki ennek az elfajulásnak révén mint sikerült forradalmak támasztója lesz a nemzet hőse; van, a ki a lángész műveivel emelkedik az egész emberiség fölé. Legújabbban rá is mutat Lombroso az elfajulás forrására, s azt hiszi, az angolkórságban lelte meg az okát. A példabeszéd ugyan azt tartja, hogy ép testben ép lélek, de Lombroso ennek azt szövegezi ellene, hogy Homo loquax raro sapiens. A nagy emberek között oly ritka a Bismarck szabásu nagy testű ember, hogy az ilyen kivétel csak megerősíti a szabályt. Apró emberkéek voltak Horáciusz, Nagy Sándor, Arisztotelesz, Plató, Epikurus, Arkimedes, Diogenes, Erazmus, Linné, Lipszius, Gibbon, Spinoza, Montaigne, Lalante, Beccaria, Sulli, Cujas, Balzac, Thiers, Blanc, Luis; valóságos nyomorékok: Ezópus, Krates, Arisztoménész, Tirteusz, Ageziasz, Pope, Leopardi, Scarron, Talleirand, Scott Valtér, Byron. Az apró testűség és nyomorékság leggyakrabban angolkórságból ered. A púpos embert megvigasztalja az a büszke tudat, hogy a púpos testben lángész lakozhat. Milyen elfajulásos állapot a lángész, azzal is bizonyítja Lombroso, hogy a nagy embereknek rendszeren maguk szakad, a lángész nem szapora faj. Másrészt a korai érettségben szintén természetellenes állapot nyilvánul. Dante 9 esztendő korában irt szonettet Beatricehoz; Tasso 10 éves korában irt verseket; Mirabeau 3 esztendő korában prédikált; Rafael 11 éves korában leányokat csábitott el; Pascal 12 éves volt, mikor Euklides 32 tételét megfejette; Eichorn, Mozart, Eybler 6 éves korukban koncerteztek;

Vernet Claude 14 éves korában kitűnően festett s mire 20 éves lett, már híres festő volt. Végül azt is állítja az olasz tudós, hogy a lángeszű emberek abban is kitűnnek, hogy teljes hiájával vannak a morális érzéknek. Ez legalább ráillik nemcsak a nagy francia forradalom nagy embeire és a nemzetirtó Napoleonra, hanem a mai panamás kor híres embereire is — jobban mint az angolkórságos teória.

Számrejtvény.

— I r t a : C s ó r i C s u k a . —

10, 25, 31, 28, 24, 25, 26.	Ezt bevethetetlen erősnégnek tartják.
38, 22, 15, 20.	Ennek bölcsészetét még most tanítják.
35, 9, 36, 14, 23.	A mig ez él bennünk, élő lények vagyunk.
16, 5, 6, 37, 18.	De ez által attól könnyen megválhatunk.
1, 17, 4, 30.	Ősi büszke vára szép Magyarországának.
27, 34, 29, 21, 30.	Temetője lett egy hitszegő királynak.
32, 8, 12, 3, 25, 15.	Világhírvé lett nagy találmányáról.
13, 2, 18.	A ki szegény, ezt nem mondhatja magáról.
14, 33, 7, 29.	Híres lett hős női nagy bátorságáról.
3, 19, 11, 33.	Ha nem akarjuk is, kibuvik a zsákból.
1—38.	Merenge t a költő a romjain ennek,
	Midőn élet adott e hexameternek/

(Megfejtők neveit közöljük s köztük **jövő szombat**on érdekes olvasmányt sorsolunk ki.)

Multi számunk talányának megfejtését*) helyesen beküldötték: B. A. (Budapest), br. Ditturtné (Högyész), Dondukoif Korzakoff herczeg, Párdányi Imre, Feketéné, T. Ellinger Ilona (Nagykároly), N. N., Tóth Juliska, Grün Teréz, Sz. né Mészáros Jusztin, Hönsch Samuel, Hanke Adámné (Buzinka), Bredt János (Tübinga), Kecskés Borbála, Balogh Oszkár (nyertes), Szigeti Kovács József, Andortfy László, Beyer Emil, Darnai Olga, Rosenfeld Emilia Weisz Etelka.

*) Rémmér, kup-Pak, rét-tér, tus-sut, tör-röt és vas-sav. Rov. v.

Szerkesztői posta.

Z. Endre. Mellőznünk kellett.

Névtelen. Ugy látszik találvá érezte magát, éppen csak ezt akartuk.

Kiadó és laptulajdonos:

„Osokonai” nyomda és kiadó r.-t.

Feljelős szerkesztő:

Vértesi Arnold.

Nyilttér

Első debreczeni himző minta rajz műterem gyári raktár

Rendkívül nagy választéku megkezdett,

készen himzett és előrajzolt kézi-munkáinkat

ajánljuk a t. fürdőbe menő hölgy közönség szives figyelmébe

Steiner és Wittmann

N. Várad utca vármegyeház és Bank palota közt.

Valódi
angol gépszijakat,
tömlőt,
csepüt és kendert ajánl
LUSZTIG MÓR
bőr gyári-raktára
Dr. Tihanyi-ház.

Izrael. polgári isk. tanító
 (gymnasiunmi érettségivel)

15 évi gyakorlattal keres
nevelői állást.

Irodai foglalkozást is elvállal.
 Ajánlatok kéretnek e lap kiadóhivatalába
 „Tanár“ cz. alatt.

Hirdetmény.

Van szerencsém a n. é. közönség-
 gel tudatni, hogy
 építéshez való legfinomabb tracht
 követ és betonirozáshoz szükséges ho-
 mokos FOLYAM-KAVICS
 bármely állomásra szállítva, nálam
 folyton a legolcsóbb áron kapható.
 Becses megrendeléseket szívesen tel-
 jesítem

FISMAN SÁMUEL
Ungvár.

A világ első sörbélyege.
Valódi pilseni sör,
 Eredeti
 müncheni sör-malátát
 küld üvegekben a cs. és k. eng. sör
 nagykereskedés

Strassnicky B.
 WIEN Oberdöbling.

Hirdetés.

A Kosuth-utcai 2565. sz. a házamnál
 egy négy szobás lakás
 180 frtért kiadó.
 Felviágositást ad az ottani ház-
 mester.

Miklóssy Márton
 Nagy-Károlyi lakos.

Részvénytársaság serfőzdéje Temesvár.

Van szerencsénk a n. é. közönség tudom-
 mására juttatni, hogy
 gyárunk készítményeinek
 főraktárát és képviselőjét
 Debreczen és vidékére

KLEIN MIKSA

urra (Nagyhatvan-utca 1559. sz.)

birtuk. S midőn ezen körülményt sietünk a
 t. fogyasztó közönséggel tudatni, ajánljuk
 egyszersmind hogy udvari, márcziusi, kiviteli
 márcziusi, udvari, a la Pilsen, dupla márcziusi
 és Bak (Bok) sör gyártmányainak jószágáról a
 nála meggyőződést szerezzék ne terheltessenek.

Tisztelettel

Részvény társaságserfőzdéje
 TEMESVÁR.

191. szám.
 1893 v. k.

Árverési hirdetmény.

A debreczeni kir. járásbírósnak
 5504/1893. P. sz. végzése folytán köz-
 hírré tétetik, miszerint Klein Márton fel-
 peres részére Balogh István helybeli
 lakostól 222 frt 42 kr. tőke, ennek 1893
 évi Január hó 1-ső napjától számítandó
 6% kamatai és eddig összesen 36 frt. 77
 kr. perköltség erejéig 1893. évi márczius
 hó 28-án bíróság lefoglalt és 446 frtra
 becsült szobabutorok, tehének és 5
 lóból álló ingóságot 1893. Julius hó
 II-én délelőtt 9 órakor kezdetét veendő
 a lábas jószágokat és a házi butorokat
 3 órakor megtartandó nyilvános bírói ár-
 verésen, a legtöbbet ígérőnek azonnali
 készpénzfizetés mellett szükség esetén
 becsáron alól is elfognak adatni.

Debreczen, 1893. évi Január hó 21,

Várady
 bírói kiküldött.

A legrégebb és elismert legkedveltebb
 savanyuvize Magyarországnak a

Szulini

Korona-forrás

a legújabb idő óta ujdivatu szép erős üvegek
 ben töltetik és küldetik szét.

Borral és gyümölcsnedűvel vegyítve —
 a legmesszebb terjedő kedveltségnek örvend,
 a mely nemcsak a legjobb üdítő italnak van
 elismerve, hanem mint kitünő gyógyviz idült
 gyomor-katarrhus stb.-nél legjobban ajánlható.

Kolera járványoknál a szuliniviz legbiztosabb
 óvó és gyógyszernek bizonyult.

Főraktár:

Szabó Zsigmond-nál

Debreczenben

Kapható mindon nagyobb fűszerkoreskedésben és
 vendéglőben.

Sarg egészségügyi hatóságilag megvizsgált

KALODONT

(A fogak szépsége)

elismert nélkülözhetlen
 fogtisztítószer

KALODONT

mint jó aromájú üdítő s uta-
 zás közben igen czélszerű.

KALODONT

a bel- és külföldön leg-
 jobb sikerrel van beve-
 zetje.

KALODONT

Könnyed csomagolása,
 tisztasága használat
 közben és olcsósága
 miatt az udvarnál
 mint az aristokra-
 tianál mint szintén
 a polgár házaknál
 is található.

KALODONT

Kapható minden
 gyógyszerárban,
 illatszerekere-
 désben stb.

KALODONT

Ara

KALODONT

35 kr.

KALODONT

KALODONT

KALODONT

A „Korona“ vendéglő és söresarnok átvétele.

Van szerencsém a n. é. közönség becses tudomására juttatni, hogy
 a **Csapó-utczán**, a Csizmadia-társulat tulajdonát képező

KORONA VENDÉGLŐT

folyó évi július hó elsejével saját kezelésem alá átvettem.

Midőn ezt a n. é. közönség becses tudomására juttatni szerencsém
 van, egyttal ígérem, hogy e téren évek során át szerzett tapasztala-
 tommal oda fogok törekedni, hogy a látogatásával engem megtisztelő
 vendégeim

kitünő ételeket és italokat

pontos és lelkiismeretes felszolgálással kapjanak.

A magam részéről mindent el fogok követni, hogy vendégeim igényeit és
 modern követelményeit minden tekintetben kielégíthessem.

Egyben tisztelettel van szerencsém értesíteni a nagy közönséget, hogy tánczvi-
 galmak, estélyek, vacsorák, vagy mulatságok rendezésénél

nagy táncztermem

mindenkor a közönség rendelkezésére áll.

Gondoskodtam arról, hogy kitünően szervezett daltársulat szórakoztassa
 m. t. vendégeimet, jó idő alkalmával udvar-kerthelyiségemben, rossz idő esetén
 kényelmes nagytermeimben. — A n. é. közönség kitüntető bizalmát, szíves
 pártfogását és megtisztelő látogatását kérve maradtam kiváló tisztelettel

LENDLBAUER KÁLMÁN

vendéglős.

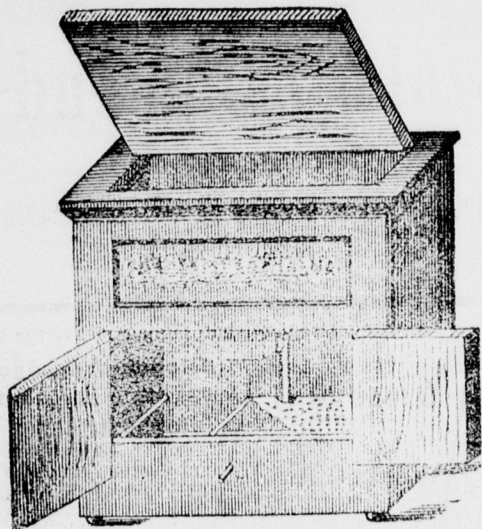
Horgony-Pain-Expeller

Ezen régi jónak bizonyult be-
dörzsölés csusz, köszvény hátfájdalmak
és meghűlések ellen, a világ minden
részén el van terjedve és kitűnő ha-
tása által

a legjobb

házi-szer hírnevét elnyerte. A valódi
Horgony-Pain Expeller majdnem min-
den gyógyszerárban kapható 40 kros,
70 kros és 1 frt. 20 kros üvegekben
és így a legolcsóbb

házi-szer.

Szabadalmazott

étel és palackhűtő jégszekrényeket,
és
szóda viz készülékeket,
minden nagyságban,

Berndorf chinaerüst és Alpacca
evőeszközöket

20 évi jó állás mellett
ajánl

Kaszanyitzky Endre

Debreczenben, Piacz-utca 1900.

Artyézékkal kívánatra bérmentve szolgálok

Egyedüli és segély

elvesztett vagy elgyengült férfierőnél
(Impotencia) az új és kir. szaba-
dalmazott készülékkel. Észre nem vehető-
külsőleges jó állás mellett értelmetlen,
kellemes az ismerést kizáró gyógymód.
Hírnyes tanárok elismerő okiratai és
legmég-gobb orvosi ajánlatok.
Telje-en felgyógyultak hálaíratainak
szereit érdek nélkül ajánlják használatát.
Postai szétküldés és csomagolás titok-
tartó. Tartalom és szállító ki nem vehető.

Dr. Carl Altmann

Wien, VII. Mariahilferstrasse Nr. 70.

Röpiratok kívánatra ingyen és bérmentve küldetnek.

Egy helybeli nagy iparvállalat hoz-
terj-szkedés folytán

társat keresek,

8-10 ezer forint befektetéssel.

Szakképzettség nem okvetlen azonban
személyes közreműködés kíván-
atos volna.

Bővebb felvilágosítás e lap kiadóbivata-
lában megtudható.

Műfestészet.

Van szerencsém a n. é. közönség tudó-
mására hozni, hogy Debreczenben akarván
megtelepedni, egy a mai kornak megfelelő

FESTŐ MŰTERMET

szándékozom felállítani, a hol minden festé-
szeti-munkákat jól és olcsón elkészíthetek.

Addig azonban mindenféle architektu-
rai-diszítást, szoba, terem- és templom festést
jóniai, bizanci, roccoco, renaissance, római vagy
görög styliben elvállalok; továbbá

oltár és szöszék restaurálást is.

Az elismerés, melyben Erdélyben létem-
kor több magyar főúr által részesültem, felbá-
torítanak arra, hogy működésemmel Debreczen
n. é. közönsége igényeit is kielégíthetem.

Tisztelettel

Dinók József

festész.

Kádás utca 1844.

Van szeplője?

Óhajt-e Ön gyöngéd, fehér, bársonypuha
arczsint? akkor használja a

Bergmann liliumtej-szappant

(két bányász védjeggyel).

Bergmann & Comp Drezdából á db 45 kr.
kapható Dr. Rothschneck V. Emil gyógy-
szertárában.

KWIZDA-féle kőszvényfolyadék.

Évek óta kipróbált fájdalomcsil-
lapító házi-szer **kőszvény, csusz és**
idegbajok ellen.

KWIZDA-féle kőszvényfolyadék.

Kapható mindangyógyszertárban.

Tessék a védjegyre ügyelni a vételnél
határo-ottan közzéadni:

KWIZDA-féle kőszvényfolyadék.

Árak:
1/2 pal. 1 frt
1 pal. 2 frt
1/2 pal. 60 kr.

Kwizda Ferencz Janos
ostálykísérletek és kir. és román kir. udv.
szülő kórházgyógyásztársa, Kormenyében.

Telefon hálózat!

Telefon hálózat!

Mezőgazdák figyelmébe!

Szesz és pálinka félék

italmérés adótól mentesen való beszerzésére bátor
vagyok a bekövetkezett

munkaidő akalmával

a nagyérdemű mezőgazdák b. figyelmét engedélyezett **szesz-nagy-
kereskedésemre** felhívni.

100 literen felüli mennyiségű szeszt, vagy pálinkát a lehető leg-
jutányosabb árban számítom és kérem felvilágosítás céljából *N.-Csapó-
utca 305. sz. a.* létező szesz-nagykereskedésben személyesen, avagy
telefon utján hozzám fordulni.

100 literen alóli mennyiség a nagybani árak arányában befizetetlen
is beszerezhető

N.-Csapó-utca 331. sz. a. létező kiméréseben.

A nagyérdemű közönség szíves pártfogását kérve vagyok
kiváló tisztelettel

Klein Izidor

szesz-, pálinka- és égetett szesz-ital nagykereskedő.

Iroda: **Nagy-Csapó-utca 305. sz.**

Ajánlunk saját gyártmányu

géphajtó-szijakat

és

continue-szijaoskákat

angol módszer szerint telje-en kiesereze
es legjobban

nyujtott, ragasztott

és

varrott, szinbörökből.

S midőn legolcsóbb és legszilárdabb kiszolgálást biztosítunk, fel-
kérjük a t. gyáros és iparüző urakat, szükséglet esetén megbízásuk-
kal hozzánk fordulni.

Gmeiner es Scherg
bőr- és hajtószij-gyár
Brassóban.

Megrendeléséknél kérjük a vastagságot és szé-
séget méli méterekben megnevezni.

Iroda és raktár: **Belváros, Kólosfor-
utca 35. sz. a.**